

 TURUN
KLASSILLINEN
LUKIO

Hakuopas 2025

Turun klassillinen lukio

Eskelinkatu 4
20100 Turku

Rehtori Kai Heino
puhelin 050 4323 612; kai.heino@edu.turku.fi

Vs. apulaisrehtori Taru Salakka
puhelin 040 358 4966; taru.salakka@edu.turku.fi

Ilmaisulinjan koordinaattori Jukka Koivunen
jukka.koivunen@edu.turku.fi

Opinto-ohjaaja Anna Hongisto
puhelin 040 6358 231; anna.hongisto@edu.turku.fi

Opinto-ohjaaja Marianne Laulumaa
puhelin 044 9072 345; marianne.laulumaa@edu.turku.fi

Opinto-ohjaaja Nina Östdahl
puhelin 044 9074 405; nina.ostdahl@edu.turku.fi

Koulusihteeri Jaana Paavilainen
puhelin 040 5376 794; jaana.paavilainen@edu.turku.fi

Kouluterveydenhoitaja Jaana Enqvist
puhelin 040 1942 991; jaana.enqvist@varha.fi

Kotisivut: <http://www.turunklassillinenlukio.fi/>

Lukion Facebook: <https://www.facebook.com/turunklassillinenlukio?ref=hi>

Instagram: @turunklassillinenlukio, @illiheimo

YLEISLUKIO JA VALTAKUNNALLINEN ILMAISUN ERITYISLUKIO – TERVETULO!

Turun klassillinen lukio on perinteitä ja eurooppalaista kulttuuria kunnioittava moderni oppilaitos. Kielitarjontamme on laaja, ja tarjoamme useimmissa aineissa, myös luonnontieteissä ja matematiikassa, lukiokohtaisia opintojaksoja.

Ilmaisulinja tarjoaa runsaasti teatteri- ja media-ilmaisun opintojaksoja. Tavoitteena on, että opiskelijan ilmaisu kehitty monipuolisesti ja hänen viestintävalmiutensa harjaantuvat. Tärkeää on taiteen avulla kasvaminen. Tavoitteena on myös, että opiskelijat, jotka haluavat näyttää osaamistaan, pystyvät suorittamaan lukiodiplomityön, jossa vaaditaan itsenäistä työskentelyä ja taiteellisten valintojen tekemistä.

Turun klassillisen lukion tehtävänä on kouluttaa monipuolisesti hyvin jatko-opintoihin pääseviä ja niissä menestyviä ylioppilaita. Motivoituneet opiskelijat luovat yhdessä taitavien ja innostavien opettajien kanssa opiskelumyönteisen työskentelyilmapiirin, jonka myötä opiskelijat menestyvät hyvin lukiossa ja ylioppilaskirjoituksissa. Erityislukiona painotamme kulttuurin tuntemusta sekä tieteen ja taiteen avulla kasvamista. Ne ovat oppimisen kohteita ja elämänhallinnan välineitä.

Toimintatavoissamme korostamme aktiivista oppimista ja työntekoa. Lukiomme toimintaa ohjaa yhteisöllisyys, toisista välittäminen ja vastuullisuus. Arvostamme myös luontevaa kommunikointia ja ihmisen kohtaamisen taitoa.

Monipuolinen toimintamme näkyy kerhoina, klubeina, leirikouluina, opintomatkoina ja opiskelijoiden yhdessä tekeminä projekteina. Opiskelijakunnan hallituksen edustajat ovat mukana opettajainkokouksissa kehittämässä lukiota, ja uudet opiskelijat saavat opintojen alussa apua opiskelijatutoreilta. Opiskelijakunta järjestää lisäksi erilaisia teemapäiviä ja tapahtumia.

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Lukiomme toimii aivan ydinkeskustassa eli hyvien liikenneyhteyksien päässä. Koulutalon luokat on varustettu modernein opetusvälinein. Opiskelijoilla on käytössään tiloja, joissa voi opiskella, lukea päivän lehdet ja tehdä töitä koneella tai etsiä tietoa verkosta. Kaikki luokkatilamme on varustettu uudella esitystekniikalla.

Ilmaisulle on omia erityistiloja. Käytössämme on oma teatteriluokka, monitoimitila ja esim. tietokone-luokka. Kouluravintolamme tarjoaa päivittäin lounaan. Samoissa tiloissa kanssamme toimii Turun iltalukio, joka tarjoaa Turun päivälukiolaisille mahdollisuuden suorittaa maksutta opintojaksoja myös iltaisin esim. opintojen nopeuttamiseksi. Kesälukio tarjoaa mahdollisuuden suorittaa opintojaksoja kesäisin kätevästi omassa koulutalossa.

LUKIOON HAKEMINEN JA OPISKELUPAIKAN VASTAANOTTAMINEN

Turun klassilliseen lukioon haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa verkko-osoitteessa www.opintopolku.fi. Yhteisvalintalomakkeen lisäksi hakijan tulee täyttää Turun kaupungin nettisivuilta löytyvä Turun lukioiden ainevalintakortti. Tarkemmat ohjeet hakemiseen saat peruskoulusi opinto-ohjaajalta. Yleislukion tunnus on 000 ja erityislukion yhteisvalintatunnus on 0101.

Uudet opiskelijat Turun klassillisen lukion yleislinjalle valitaan peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvojen paremmuusjärjestyksessä. Yleislinjalla on 174 aloituspaikkaa ja ilmaisulinjalla 60.

Lukioomme voi tutustua käymällä esittelyilloissa ja katsomalla esittelyvideot. Yleislinjan esittelyilta on maanantaina 13.1. ja ilmaisulinjan tiistaina 14.1. klo 18.30. Esittelyvideot ovat nähtävissä Turun klassillisen lukion nettisivuilla.

Kaikille erityislinjalle hakeville on etukäteistehtävä, joka julkaistaan koulun kotisivuilla. Etukäteistehtävä palautetaan sähköpostitse osoitteeseen illihaku2025@gmail.com 10.4.2025 mennessä.

Valintakoe pidetään kaikille (myös muille kuin 1. sijalla hakeville) ke 16.4.2025 klo 9.15–11.45. Tule hyvissä ajoin, ilmoittautumisia otetaan vastaan puoli tuntia ennen kokeen alkua. Varaudu todistamaan henkilöllisyytesi. Valintakoe koostuu kirjallisesta työstä, joten ota mukaan myös kirjoitusvälineet.

Erityislinjalle valinta tehdään päättötodistuksen, etukäteistehtävän ja valintakokeen perusteella. Päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvosta voit saada enintään 10,0 pistettä. Etukäteistehtävä (4 p) ja valintakoe (6 p) antavat sinulle enintään 10 pistettä. Maksimipistemäärä on siis 20 pistettä.

Kevään yhteisvalinnan tiedot julkaistaan aikaisintaan 12.6.2025 Opintopolussa. Kaikki lukioomme valitut saavat tiedon valinnastaan joko sähköpostitse tai kirjeitse. Lukion opiskelupaikka on otettava vastaan Opintopolussa viimeistään 26.6.2025.

Uusi lukuvuosi alkaa opiskelijoiden osalta torstaina 7.8.2025. Kirjeessä tulee tarkemmat ohjeet ja ajat.

OPIKELU TURUN KLASSILISESSA LUKIOSSA

Yleistä

Turun klassillinen lukio – niin kuin muutkin Turun lukiot – noudattaa viisijaksojärjestelmää. Se tarkoittaa, että lukuvuosi jakautuu viiteen periodiin, joista jokainen kestää noin seitsemän viikkoa. Yhden periodin aikana opiskellaan viidestä seitsemään oppiainetta kerrallaan. Periodin lopuksi on päättöviikko, jonka aikana pidetään mm. kokeita, muita arvioitavia tilaisuuksia tai oppitunteja. Päättöviikon jälkeen alkaa välittömästi uusi periodi.

Lukiossa voit itse vaikuttaa opinto-ohjelmaasi ja opiskeluaikatauluusi. Luokattomuus mahdollistaa opintojen nopeuttamisen kahteen tai hidastamisen neljään vuoteen. Useimmilla lukiolaisilla opiskelu kestää kuitenkin edelleen kolme vuotta.

Pääsääntöisesti lukion opintojaksot suoritetaan osallistumalla opetukseen ja sen jälkeen opintojaksosta järjestettävään kokeeseen tai muuhun arvioitavaan tilaisuuteen. Opintojakso voidaan myös tarvittaessa suorittaa osittain tai kokonaan itsenäisesti.

Koko lukion suorittamiseen vaaditaan 150 opintopistettä, maksimimäärää ei ole. Lukion suorittaminen kolmessa vuodessa edellyttää, että jo ensimmäisenä opiskeluvuotena opinto-ohjelma on laadittava riittävän tiiviiksi eli on valittava opintojaksoja siten, että niistä saatava opintopistemäärä on 60-66 opintopistettä.

Jokaisessa periodissa tulisi keskimäärin olla keskimäärin kuusi opintojaksoa. Jos haluat nopeuttaa opiskelutahtiasi, sinun on suoritettava osa opinnoista itsenäisesti ja esimerkiksi kesälukioiden opintojaksoja hyödyntäen.

Opiskelu on taitolaji

Lukiossa opiskelu on hyvin erilaista peruskouluun verrattuna. Opintojaksot ovat tiiviitä ja oppitunneilla käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Läksyjä ja kokeeseen luettavaa on paljon. Itsenäisen työn ja oman vastuun osuus kasvavat, ja joskus opiskelijasta voi tuntua, ettei kaikkea ehdi tehdä kunnolla.

Opiskelu on kuitenkin taitolaji, jossa voi kehittyä. Helpoin tapa auttaa itseään on yksinkertainen: Ole aktiivinen oppitunneilla, kuuntele,

tee muistiinpanoja ja osallistu. Tee kotitehtävät aina, vaikka niitä ei tarkistettaisikaan seuraavalla oppitunneilla: Läksyjen säännöllinen tekeminen on parasta päättöviikkoon harjoittelua. Huolehdi omasta jaksamisestasi: Pidä huoli, että myös harrastuksille, ystäville ja levolle jää sopivasti aikaa.

Oppimateriaalit

Oppivelvollisuuden nosto ja toisen asteen maksuttomuus tarkoittavat sitä, että opiskelijat saavat oppikirjat, tietokoneen, tarvittavat ohjelmistot ja muistiinpanovälineet koulusta. Eri-tyislinjalla osa toiminnoista pysyy omakustanteisina. Uusi lukiolainen saa tästä tarkemman tiedon kotiin kirjeitse kesän aikana.

Oppimateriaalit hankitaan pääsääntöisesti sähköisenä, jos vaan kustantaja on tehnyt materiaalin myös sähköiseen muotoon.

Opintosuunnitelma

Lukioon hakeva tekee jo yhdeksännen luokan keväällä lukion ainevalintakorttiin alustavan opintosuunnitelman koko lukioaikaa varten. Suunnitelma on alustava, ja opinto-ohjelmaa tarkennetaan myöhemmin lukion ensimmäisen vuoden aikana sekä muutenkin aina tarvittaessa. Ainevalinnat kannattaa tehdä oman kiinnostuksen, tähänastisen koulumenestyksen ja mahdollisten jatko-opintohaaveitten pohjalta.

Opintosuunnitelman tulee sisältää kaikki oppiaineiden pakolliset opintojaksot. Pakollisten opintojaksojen määrä on matematiikan ja kielten oppimäärästä riippuen n. 100 opistopistettä. Niiden lisäksi opiskelijan on suoritettava vähintään 20 opintopistettä valinnaisia valtakunnallisia opintojaksoja sekä muita valinnaisia lukiokohtaisia opintojaksoja niin, että lukion suorittamiseen tarvittava vähimmäismäärä eli 150 opintopistettä täyttyy.

Valinnaiset valtakunnalliset ja lukiokohtaiset opintojaksot syventävät oppiaineen ymmärtämystä ja osaamista. Niitä kannattaa valita sellaisissa oppiaineissa, joista pitää, joissa opiskelumenestys on hyvää ja joita mahdollisesti aikoo kirjoittaa ylioppilaskirjoituksissa. Ylioppilaskirjoitusten tehtävät eri oppiaineissa laaditaan nimenomaan pakollisten ja valinnaisten valtakunnallisten opintojaksojen pohjalta.

Turun klassillisen lukion omat opintojaksot

Turun klassillisessa lukiossa on valinnaisten valtakunnallisten opintojaksojen lisäksi paljon valinnaisia lukiokohtaisia opintojaksoja kaikissa oppiaineissa. Valinnaiset lukiokohtaiset opintojaksot syventävät osaamista entisestään ja ovat hyvä lisäapu esimerkiksi juuri ylioppilaskirjoituksia ajatellen. Kaikissa ylioppilaskirjoituksien koeaineissa on tarjolla **kirjoitukseen valmentavia opintojaksoja** sekä syksyllä että keväällä. Osa valinnaisista lukiokohtaisista opintojaksoista on erilaisia soveltavia opintojaksoja, esimerkiksi luonnontieteiden monipuoliset laboratorio- ja projektityöt ja monet liikunnan opintojaksot.

Valinnaisia lukiokohtaisia opintojaksoja on eri oppiaineissa tarjolla seuraavasti:

äidinkieli: ÄI12 Kieli ja tyyli kuntoon, ÄI13 Tekstipaja, ÄI14 Audiovisuaaliset tarinat, ÄI15 Kirjamesut, KILD9 Kirjallisuuden lukiodiplomi

A-ruotsi: RUA9 YO-valmennus, RUA10 Svenska klubben

B-ruotsi: RUB18 YO-valmennus, RUB19 Svenska klubben

englanti: ENA9 Yo-kokeeseen valmentautuminen

B2-ranska: RAB29 DELF-tutkintoon valmentava opintojakso

B3-ranska: RAB39 Perustason jatko 1, RAB310 Perustason jatko 2, RAB311 DELF-tutkintoon valmentava opintojakso

B3-saksa: SAB39 Perustason jatko 1, SAB310 Perustason jatko 2

B3-espanja: EAB39 Perustason jatko 1, EAB310 Perustason jatko 2

B3-latina: LAB39 Epiikkaa ja lyriikkaa, LAB310 Retoriikkaa ja filosofiaa

vanha kreikka: KDB31 Alfasta omegaan

pitkä matematiikka: MAA13 Pitkän matematiikan kertaus, MAA14 MAA:n huippu, MAA15 ja MAA16 Tietotekniikka matematiikan apuvälineenä

lyhyt matematiikka: MAB10 Lyhyen matematiikan kertaus, MAB11 Lisää älliä, MAB12 Syventävä geometria, MAB13 Astetta paremmaksi, MAB14 Tietotekniikka matemaattisen oppimisen apuna

biologia: BI7 Biologian kertaus, BI8 Laboratorio- ja kenttätyöskentely

maantiede: GE5 Maantieteen kertaus, GE6 Kartat ja kartografia

fysiikka: FY9 Fysiikan kertaus, FY10 Tutkivaa fysiikkaa, FY11 Fysiikan projekti, FY12 Nanoselluloosaa ja geopolymeerejä, FY13 Liikennefysiikkaa

kemia: KE7 Kemian kertaus, KE8 Kemian labratyöt

filosofia: FI5 Filosofian kertaus, FI6 Filosofian väittelykerho

psykologia: PS6 Psykologian kertaus, PS7 Sosiaalipsykologia

historia: HI7 Historian kertaus, HI8 Antiikin historia, HI9 Mediahistoria, HI10 Maailmantilanne nyt, HI11 Historian erikoinen, HI12 Historian ja yhteiskuntaopin taidot

yhteiskuntaoppi: YH5 Yhteiskuntaopin kertaus, YH6 Poliittikkaa, taloutta ja lakia käytännössä, YH7 Maailmantilanne nyt, YH8 Taloustiedon jatko

uskonto: UE7 Uskonnon kertaus, UE8 Myytit

terveystieto: TE4 Terveystiedon kertaus, TE5 Terveys ja hyvinvointi – lukiosta työelämään

liikunta: LI6 Vanhojen tanssit, LI7 Havaintomotoriikkaa palloillen, LI8 Tasapainoilua lumella, LI9 Kuntosalille, LI10 Golfaamaan, LI12 Liikunta – lukiosta työelämään, LILD4 Liikunnan diplomi

musiikki: MU5 Kuule ja ymmärrä musiikkia, MU6 Luova musiikki, MU7-9 Kuoro ja yhteismusisointi, MU10-12 Bändi ja MULD6 Musiikin diplomi

kuvataide: KU5 Nykytaiteen työpaja, KU6 PiMa-työpaja, KU7 Mun taide, KULD2 Kuvataiteen diplomi

opinto-ohjaus: OP3 Tutortoiminta, OP4 Työelämäopinnot, OP5 Tutortoiminnan jatko

Perinteisten opintojaksojen lisäksi Turun klassillisessa lukiossa on runsaasti muitakin valinnaisia lukiokohtaisia opintojaksoja. Merkinnän lukion opintojakson suorittamisesta voi saada myös osallistumalla **Svenska klubben** -kerhon toimintaan, järjestämällä Kauhugalleriaa tai toimimalla **Aktiivisena lukiolaisena** tai **Aktiivisena kansalaisena** koko lukioyhteisön hyväksi esim. järjestämällä harrastusmessuja. Vaihto-oppilasajasta voi saada lukion suoritusmerkinnän **Kansainvälisyydestä**. Erikoistarjontaan kuuluvat mm. opintojaksot **Hyvinvoiva lukio** sekä **Keho, mieli ja liike**, jossa yhdistyvät henkinen ja fyysinen hyvinvointi. Näiden lisäksi kertymää voi kerryttää osallistumalla vaikkapa opintojaksolle nimeltään **RennoX**.

Opiskelija voi myös keskustella opinto-ohjaajan ja terveydenhoitajan kanssa osallistumisestaan lukioiden yhteisen erityisopettajan pitämälle **Taitava oppija** -opintojaksolle tai lukiopsykologin ohjaamille **Vapaaksi jännittämisestä**- tai **Stressinhallinta ja mielialataidot** -opintojaksoille.

Kaikki nämä opintojaksot on kerätty yhden oppiaineen, **Hyvinvointi ja osallisuus**, alle ja niiden tarkemmat esittelyt löytyvät oppaan lopusta.

Lukiodiplomit

Turun klassillisessa lukiossa voi suorittaa **liikunnan, kuvataiteen, kirjallisuuden ja musiikin lukiodiplomin**. Näistä kuvataiteen, musiikin ja kirjallisuuden lukiodiplomit voidaan lukea myös ilmaisun suorituksiksi. Ilmaisulinjalaiset voivat näiden lisäksi suorittaa **teatteritaiteen, median ja tanssin lukiodiplomin**. Tanssin lukiodiplomiin vaaditaan kolme suoritettua opintojaksoa (6 op). Median ja kuvataiteen lukiodiplomin suorittaminen edellyttää vähintään neljää suoritettua opintojaksoa (8 op). Teatteritaiteen lukiodiplomissa suoritettuja opintojaksoja on oltava vähintään viisi (10 op). Jotta opiskelijalla olisi tarpeeksi osaamisen näyttöä lukiodiplomityössä, hänen kannattaa käydä mahdollisimman monta lukion tarjoamaa opintojaksoa ko. aineessa.

DEL F -tutkinto (ja DAL F tutkinto)

(Diplôme d'Etudes en Langue Française) ja (Diplôme Approfondi en Langue Française)

DEL F - ja DAL F -tutkinnot ovat Ranskan Opetusministeriön hyväksymiä kansainvälisiä tutkintoja, joita voi suorittaa kaikkialla maailmassa. Samaan aikaan toteutettavat kokeet ovat yhtenevät eri maiden tutkintokeskuksissa, ja opettajat ovat pätevoityneet Ranskan kulttuuri-keskuksen kouluttamina kokeen järjestäjiksi. Suoritettut osiot ja tutkinnot ovat voimassa kaikissa kokeita järjestävissä maissa. Kielidiplomista on nuorelle hyötyä, kun hän liikkuu maailmalla, esimerkiksi hakiessaan töitä tai opiskelupaikkaa ranskankielisestä maasta. Kokeissa testataan kielitaidon neljää osa-aluetta: kuullun ymmärtämistä, puhumista, luetun ymmärtämistä ja kirjoittamista. Pääpaino on käytännön kielitaidolla eikä niinkään kieliopilla. Kokeen läpäisseet saavat virallisen tutkintotodistuksen.

ILMAISULINJA

Tavoite

Vuonna 1995 perustetun erityislinjan virallinen nimi on Ilmaisulinja. Erityislinjan tavoitteena on, että opiskelijan ilmaisu kehitty monipuolisesti ja hänen viestintävalmiutensa harjaantuvat. Tärkeää on taiteen avulla kasvaminen. Tavoitteena on myös, että opiskelijat, jotka haluavat näyttää osaamistaan teatteritaiteessa, kuvataiteessa, mediassa, musiikissa tai tanssissa, pystyvät suorittamaan lukiodiplomityön, jossa vaaditaan itsenäistä työskentelyä ja taiteellisten valintojen tekemistä.

Oppimäärä

Erityislinjan oppimäärä on 24 opintopistettä. Opiskelijan on mahdollisuus jättää opinnoistaan pois oppilaitoksen määrittämiä yleislukion pakollisia opintojaksoja 16 opintopisteen edestä, mitä ei kuitenkaan suositella laajan yleissivistyksen ja yo-tutkinnossa onnistumisen saavuttamiseksi. Nämä opintojaksot selviävät sisältöesittelyistä. Erillisestä anomuksesta linjajohdaja voi myöntää opiskelijalle luvan ylittää 24 opintopisteen määrä erityislinjalla.

Ilmaisun opiskelu

Ilmaisun opintojaksoilla opiskeleminen edellyttää opiskelijoilta aktiivista osallistumista oppimisprosessiin ja halua pistää oma persoonansa peliin oppiakseen uusia tietoja ja taitoja.

Erityislinjan opiskelijoiden on hyvin tärkeää kerätä kaikilla ilmaisun opintojaksoilta oppimiaan asioita omaan portfolioonsa. Erityislinjalla opiskelu edellyttää asioiden pohtimista ja viimeistään lukiodiplomivaiheessa on opiskelijalle hyötyä aikaisempien opintojaksojen muistiinpanoista/portfoliosta, jotka löytyvät samasta kansiossa.

Ryhmässä toimimisen taidot kuten positiivinen asenne, osallistuvuus, huomaavaisuus ja suvaitsevaisuus korostuvat erityislinjan opintojaksoilla ja nämä taidot ja vaikuttavat opiskelijan suorituksen arviointiin.

Seuraavaksi lueteltujen opintojaksojen sisällöistä tiedotetaan tarkemmin hakuoppaan lopussa. Huomaa myös, että opintojaksotarjontaa uudistetaan vuosittain, näin ollen opintojaksojen nimikkeet voivat vaihtua.

ILMAISUN KOKONAISUUDET JA NIIHIN LIITTYVÄT OPINTOJAKSOT

TEATTERI-ILMAISU

TI1 Startti ilmaisuun
 TI2 Näyttelijäntyö 1
 TI3 Näyttelijäntyö 2
 TI4 Näyttelijäntyö 3, monologi
 TI5 Broadway
 TI6 Improvisaatio 1
 TI7 Improvisaatio 2
 TI8 Improvisaatio 3
 TI9 Havainto ja liike
 TI10 Rituaaleista guruihin
 TI11 Suuret teatterigurut
 TI12 Teatterin tyylilajit
 TI13 Nykyteatteri
 TI14 Tutkiva teatteri
 TI15 Nopean toiminnan teatteri

TI16 Performanssi
 TI17 Näytelmäanalyysi
 TI18 Dramaturgia 1
 TI19 Dramaturgia 2
 TI20 Ohjaajantyö1
 TI21 Ohjaajantyö 2
 TI22 Lavastus
 TI23 Ääni ja valo
 TI24 Etydi
 TI25 Teatteriproduktio
 TI26 Taidepassi
 TI31 Teemajakso 1: Nukketeatteri
 TI32 Teemajakso 2: Maskeeraus
 TI33 Projekti- ja työelämä
 TELD8 Teatterin lukiodiplomi

TANSSI-ILMAISU

TI27 Tanssi 1: Perusteet
 TI28 Tanssi 2: Jatko
 TI29 Tanssi 3: Koreografia

TI30 Tanssi-impro
 TI34 Tanssiproduktio
 TALD7 Tanssin lukiodiplomi

MEDIAILMAISU

MI1 Mediakritiikki
 MI2 Mainoskampanja
 MI3 Valokuvaus 1
 MI4 Valokuvaus 2
 MI5 Valokuvaus 3: Näyttely/kuvausprojekti
 MI6 Mediataide: Näyttely/kuvausprojekti
 MI7 Lyhytelokuva 1
 MI8 Lyhytelokuva 2
 MI9 Animaatio

MI10 Uusmedia
 MI11 Podcast
 MI12 Journalistiikka
 MI13 Luova kirjoittaminen 1
 MI14 Luova kirjoittaminen 2
 MI15 Projekti ja työelämä
 MI16 Musavideo
 MI17 Ääninäyttelemine
 MELD5 Median lukiodiplomi

OPINTOJAKSOJEN VALITSEMINEN

Ensimmäisen vuoden opinnot

Kun suunnittelet ensimmäisen vuoden opiskeluohjelmaasi, käytä apuna opintojaksojen suoritusjärjestysuositusta. Näin opinto-ohjelman laatiminen helpottuu ja opintojaksoille muodostuu järkevä suoritusjärjestys. Järjestysuositus ei silti välttämättä kaikkien opiskelijoiden kohdalla toteudu (esim. jos haluat opiskella paljon eri kieliä, pitkää matematiikkaa, fysiikkaa jne.). Silloin suosituksesta voi ja tuleekin toki poiketa. Ilmaisulinjan opiskelijat voivat jättää

yleislinjalla pakollisia opintojaksoja pois, joten heillä on valinnoistaan riippuen erilainen suoritusjärjestys.

Ensimmäisenä lukiovuotena opiskelija opiskelee lähinnä pakollisia opintojaksoja. Liikunnan, mutta myös musiikin ja kuvataiteen ensimmäinen opintojakso tulee valita jo ensimmäiselle lukiovuodelle, jos ne vain suinkin opinto-ohjelmaan mahtuvat. Niiden tunneilla tutustut helposti myös uusiin lukiotovereihisi. Musiikista ja kuvataiteesta voit hyvin valita jo toisenkin opintojakson ensimmäiselle lukiovuodelle, jos se opiskeluohjelmaasi mahtuu.

Lyhyt vai pitkä matematiikka?

Lukiossa matematiikka alkaa kaikille yhteisellä opintojaksolla. Tämän jälkeen opiskelija voi valita pitkän tai lyhyen matematiikan. Pitkä matematiikka antaa enemmän valmiuksia ammattihaaveita ja jatko-opintoja ajatellen, mutta vaatii myös paljon työtä ja hyvät pohjatiedot. Käytännössä pitkä matematiikka on välttämätön, jos haaveilet tekniikan tai matemaattisluonnontieteiden jatko-opinnoista. Lyhyen matematiikan opintojaksoilla pyritään ratkaisemaan käytännön elämässä esiintyviä matemaattisia ongelmia käyttäen apuna tutoriaalista oppimisympäristöä. Lyhyt matematiikka antaa matemaattiset valmiudet kaupallis-hallinnollisiin, yhteiskuntatieteellisiin ja humanistisiin jatko-opintoihin.

Kielivalinnat

Turun klassillisen lukion opiskelijat opiskelevat englantia pitkän oppimäärän mukaisesti. Muiden vieraiden kielten A-oppimäärän mukainen opetus annetaan Puolalanmäen lukiossa. Turun klassillisen lukion opiskelijat voivat valita opintosuunnitelmaansa ko. opintojaksoja.

Ruotsin kielessä opiskelija voi valita A- tai B-kielen oppimäärän riippumatta siitä, kumpaa hän on yläkoulussa lukenut (A-kieli= alakoulussa alkanut kieli, B-kieli= yläkoulussa alkanut kieli). Monet valitsevat lukiossa A-ruotsin.

Lukiossa voit jatkaa yläkoulussa aloitettujen kielten opiskelua tai aloittaa aivan uusia. Lukiossamme voit opiskella espanjaa, latinaa, ranskaa, saksaa ja yhden opintojakson vanhaa kreikkaa.

Opintojaksot muissa lukioissa

Turun päivälukiot noudattavat samaa tuntikaaviota eli aikataulutusta. Tämän vuoksi opintojaksoja voi valita myös muiden lukioiden tarjonnasta. Muiden lukioiden opintojaksoille ilmoitetaan aina opinto-ohjaajan kautta, joka varmistaa, että kyseisellä opintojaksolla on tilaa. Joidenkin oppiaineiden, kuten elämänkatsomustiedon, muiden uskontojen ja harvinaisempien kielten opetus järjestetään keskitetysti vain tietyissä lukioissa. Muissa päivälukioissa, iltalukiossa tai kesälukioissa suoritettavat opintojaksot hyväksi luetaan omaan lukioon.

SUOSITUS OPINTOJAKSOJEN SUORITTAMISEKSI ERI OPISKELUVUOSINA (2025–2026)

(Pakolliset moduulit on lihavoitu)

Oppiaine	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Äidinkieli ja kirjallisuus (ÄI)	1, 2, 3, 4 , 9, 12, KILD9	5, 8, 6, 7 , 9, 12, KILD9	9, 10, 11, 12, KILD9
A-ruotsi (RUA)	1, 2, 3	4, 5, 6 , 7, 8, 10	7, 8, 9
B-ruotsi (RUB1)	1, 2, 3	4, 5, 6 , 9	6, 7, 8
A-englanti (ENA)	1, 2, 3	4, 5, 6 , 7, 8, 10	8, 9, 10
Latina (LAB2), perusopetuksessa alkanut	1	2, 3, 4, 5	6, 7, 8
Saksa (SAB2) ja ranska (RAB2) perusopetuksessa alkanut	1, 2	3, 4, 5, 6	7, 8, 9(RAB2)
Latina (LAB3), lukiossa alkava	1, 2, 3	4, 5, 6, 7	8, 9, 10
Saksa (SAB3) ja ranska (RAB3) lukiossa alkava	1, 2, 3, 4	5, 6, 7, 8	9, 10, 11(RAB3)
Espanja (EAB3) lukiossa alkava	1, 2, 3	4, 5, 6, 7	8, 9, 10
Vanha kreikka (KD)	1	1	1
Pitkä matematiikka (MAA)	1, 2, 3, 4(osa 1) ,15,16	4(osa 2), 5, 6, 7, 9,11	8,10,12,13,14
Lyhyt matematiikka (MAB)	1, 2, 3,13,14	4, 5, 6,7, 8,10, 12	8, 9,10, 11, 12
Biologia (BI)	1, 2, 3	2, 3, 4, 5, 6, 8	7, 8
Maantiede (GE)	1, 2	2, 3, 4, 6	5
Fysiikka (FY)	1, 2, 3, 4, 10	5, 6, 7, 10	8, 9, 11,12, 13
Kemia (KE)	1, 2	3, 4, 5, 6, 8	7, 8
Filosofia (FI)	1, 2	2, 3, 4	3, 4, 5
Psykologia (PS)	1, 2	3, 4, 7	5, 6, 7
Historia (HI)	1, 2, 4, 8	2, 3, 4, 5, 8	5, 6, 7, 8, 9,10
Yhteiskuntaoppi (YH)	4	1, 3, 4, 6, 7	2, 5, 6, 7, 8
Uskonto (UE)	1, 2	2, 3, 4, 5	3, 4, 5, 6, 7
Elämäkatsomustieto (ET)	1, 2	2, 3, 4, 5	5, 6
Terveystieto (TE)	1, 2	2, 3	3, 4
Liikunta (LI)	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12	3, 7, 8, 9,12, D
Musiikki (MU)	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, D
Kuvataide (KU)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	D
Opinto-ohjaus (OP)	1	2, 3	
Lukiodiplomit	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9		
Hyvinvointi ja osallisuus (HO)	Näillä opintojaksoilla ei ole varsinaista suoritusjärjestystä!		
Ilmaisun opintojaksot	Ks. opintojaksojen sisällöistä suositellut suoritusjärjestykset.		

OPINTOJAKSOJEN SISÄLLÖT

Ilmaisulinjan opiskelijoilla on oikeus jättää pois opinnoistaan 16 opintopisteen edestä pakollisia opintojaksoja. Ilmaisulinjalaisille pakollisten kurssien perässä on merkintä (illi).

LUKION OPINTOJAKSOJEN SISÄLLÖT

Opintojaksojen sisällöissä on ilmaisulinjan opiskelijoille pakollisten opintojaksojen perässä merkintä (illi). Yleissivistyksen kannalta ja ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opinnoissa menestymisen vuoksi suositellaan kaikkien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen suorittamista. Opintojaksojen laajuus on 2 op, ellei muuta mainita.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS (ÄI)

Suoritusjärjestys: Pakollisissa numerojärjestys suositeltava, mutta toisena vuonna moduulit valitaan järjestyksessä 5, 8, 6+7

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi. Jokaisessa opintojaksossa kokeen ja/tai koekirjoitelman lisäksi ns. jatkuva näyttö (kirjoitelmat, kaunokirjallisuuden lukeminen ja käsittely, suulliset esittelyt ym.)

Pakolliset opinnot (yht. 12 op)

ÄI1+ÄI2+ÄI3 Monipuolinen suomen kieli
(4 op) (illi)

ÄI4 Kirjallisuus 1 (illi)

ÄI5 Tekstien tulkinta 1 (illi)

ÄI6+ÄI7 Omaäänisyyden voima (illi)

ÄI8 Kirjallisuus 2 (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

ÄI9 Vuorovaikutus 3

ÄI10 Kirjoittaminen 2

ÄI11 Tekstien tulkinta 2

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

ÄI12 Kieli ja tyyli kuntoon

ÄI13 Tekstipaja

Syvennyttään tekstin tuottamiseen ja jäsentelyyn luovan kirjoittamisen keinoin.

ÄI14 Audiovisuaaliset tarinat

Tarkastellaan audiovisuaalista tarinankerrontaa, esimerkiksi elokuvaa, tv-sarjoja ja somevideoita.

ÄI15 Kirjamessut

Syvennyttään nykykirjallisuuteen lukien, kirjoittaen ja haastatellen kirjailijoita Turun Kirjamessuilla.

KILD9 Kirjallisuuden lukiodiplomi

Luetaan kirjallisuutta ja tehdään portfolio.

RUOTSI A-KIELI (RUA)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

RUA1+RUA2 Opin ja elän arkeani (4 op) (illi)

RUA3 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (illi)

RUA4 Ruotsin kieli vaikuttamisen välineenä

RUA5 Kestävä tulevaisuus ja tiede

RUA6 Ruotsin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

RUA7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa

RUA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

RUA9 YO-valmennus

Opintojakso on yhteinen B-kielen opiskelijoiden kanssa. Opintojaksolla harjoitellaan monipuolisesti ruotsin kielen ylioppilaskoetta varten. Oppikirjaa ei käytetä.

RUA10 Svenska klubben

Kerran viikossa pidettävillä oppitunneilla kehitetään suullista kielitaitoa arkisissa tilanteissa sekä tutustutaan Tukholman nähtävyyksiin. Opintojakson päätteeksi tehdään opintomatka Tukholmaan.

RUOTSI B1-KIELI (RUB1)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

RUB11+RUB12 Opiskelutaidot ja ruotsin kieli arjessani (4 op) (illi)

RUB13 Kulttuuri ja mediat (illi)

RUB14 Ympäristömme

RUB15 Opiskelu- ja työelämä

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen

RUB17 Kestävä elämäntapa

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

RUB18 YO-valmennus

Opintojakso on yhteinen A-kielen opiskelijoiden kanssa. Opintojaksolla harjoitellaan monipuolisesti ruotsin kielen ylioppilaskoetta varten. Oppikirjaa ei käytetä.

RUB19 Svenska klubben

Kerran viikossa pidettävillä oppitunneilla kehitetään suullista kielitaitoa arkisissa kielenkäyttötilanteissa sekä tutustutaan Tukholman nähtävyyksiin. Opintojakson päätteeksi tehdään opintomatka Tukholmaan.

ENGLANTI A-KIELI (ENA)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa suositeltava. Valinnaisiin ENA7 ja ENA8 osallistumiselle pakollisten opintojaksojen suoritus suositeltava. ENA9 osallistumiselle pakollisten opintojaksojen suoritus edellytyksenä. ENA10 osallistumista suositellaan 2. vuoden opiskelijoille ja 3. vuoden keväällä kirjoittaville.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä, opintojaksosta ENA08 lisäksi erillinen suullisen kokeen arvosana.

Pakolliset opinnot

ENA1+ENA2 Opiskelutaidot ja englantia globaalina kielenä (4 op) (illi)

ENA3 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisen välineenä (illi)

ENA4 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä

ENA5 Kestävä tulevaisuus ja tiede

ENA6 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

ENA7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa

ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

ENA9 Yo-kokeeseen valmentautuminen

Kerrataan aikaisempien opintojaksojen aihepiirien sanastoa ja kielioppia pyrkien kielellisen tarkkuuden lisäämiseen. Harjoitellaan ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä.

ENA10 Essay Writing, (1 op)

Käydään läpi erilaiset kirjoitustehtävätyypit ja niiden kieleen, muotoon ja rakentamiseen liittyvät asiat. Opiskelijat saavat yksilöllistä palautetta tekemistään kirjoitustehtävistä.

B2-KIELET

Opintojaksot edellyttävät peruskoulussa opiskellun kieliaineksen tai lukiossa aloitetun B3-kielen (opintojaksojen 1–2) hallintaa. Jos opiskelija haluaa kerrata peruskoulussa oppimaansa, hänelle suositellaan B3-kielen opintojaksoille 1 tai 2 osallistumista.

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys.

Arviointi: Valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

B2-SAKSA (SAB2) ja B2-RANSKA (RAB2)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

SAB21, RAB21 Perustason alkeet 3

SAB22, RAB22 Perustaso 1

SAB23, RAB23 Perustaso 2

SAB24, RAB24 Perustaso 3

SAB25, RAB25 Perustaso 4

SAB26, RAB26 Perustaso 5

SAB27, RAB27 Perustason jatko 1

SAB28, RAB28 Perustason jatko 2

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

RAB29 DELF-tutkintoon valmentava opintojakso

Opintojakso valmentaa ranskan kielen kansainväliseen DELF-tutkintoon.

B2-LATINA (LAB2)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

LAB21 Tietoa, taitoa ja taruperintöä

LAB22 Rooman historian vaiheita

LAB23 Merkittäviä roomalaisia

LAB24 Kulttuuriperintömme

LAB25 Viestejä menneisyydestä

LAB26 Latinaa kautta vuosisatojen

LAB27 Epiikkaa ja lyriikkaa

LAB28 Retoriikkaa ja filosofiaa

B3-KIELET

Lukiossa alkava kieli, joka jatkuu B2-kielen opintojaksoilla. Opintojaksoille B31 ja B32 voi tulla myös kertaamaan peruskoulussa opiskeltua.

B3-SAKSA (SAB3), B3-RANSKA (RAB3), B3-ESPANJA (EAB3) ja B3-VENÄJÄ (VEB3)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

SAB31, RAB31, EAB31, VEB31

Perustason alkeet 1

SAB32, RAB32, EAB32, VEB32

Perustason alkeet 2

SAB33, RAB33, EAB33, VEB33

Perustason alkeet 3

SAB34, RAB34, EAB34, VEB34

Perustaso 1

SAB35, RAB35, EAB35, VEB35

Perustaso 2

SAB36, RAB36, EAB36, VEB36

Perustaso 3

SAB37, RAB37, EAB37, VEB37

Perustaso 4

SAB38, RAB38, EAB38, VEB38

Perustaso 5

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

SAB39, RAB39, EAB39 Perustason jatko 1

Opintojaksolla vahvistetaan perustason tekstin tulkinta- ja tuottamistaitoja.

SAB310, RAB310, EAB310 Perustason jatko 2

Opintojaksolla vahvistetaan taitoja, joita tarvitaan ylioppilaskirjoituksissa ja joita opiskelija voi hyödyntää jatkaessaan omaehtoista kielen kehittämistä.

RAB311 DELF-tutkintoon valmentava opintojakso

Opintojakso valmentaa ranskan kielen kansainväliseen DELF-tutkintoon.

B3-LATINA (LAB3)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

LAB31 Ikkunat auki antiikkiin

LAB32 Antiikin elämää

LAB33 Tietoa, taitoa ja taruperintöä

LAB34 Rooman historian vaiheita

LAB35 Merkittäviä roomalaisia

LAB36 Kulttuuriperintömme

LAB37 Viestejä menneisyydestä

LAB38 Latinaa kautta vuosisatojen

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

LAB39 Epiikkaa ja lyriikkaa

Tutustutaan eepiseen ja/tai lyyriseen runouteen ja runoilijoihin.

LAB310 Retoriikkaa ja filosofiaa

Tutustutaan antiikin puhetautoon ja filosofiaan lähinnä henkilöhistorian ja kirjallisen tuotannon näkökulmasta.

B3-VANHA KREIKKA (KD)

Arviointi: Suoritusmerkintä

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

KDB31 Alfasta omegaan

Opitaan kirjoittamaan ja lukemaan kreikkaa, substantiivien ja adjektiivien sekä verbien taivutusta.

PITKÄ MATEMATIIKKA (MAA)

Suoritusjärjestys: Pakollisissa opintojaksoissa suoritusjärjestys listan mukaan. Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot 10 ja 11 voidaan suorittaa joko toisen vuoden keväällä tai kolmantena vuonna.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa ja koulukohtaisessa opintojaksossa MAA13 numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot (yht. 20 op)

MAY1 Luvut ja yhtälöt (illi)

MAA2(+MAA15) Funktiot ja yhtälöt 1 (4 op) (illi)

MAA3 Geometria (illi)

MAA4(+MAA16) Analyttinen geometria ja vektorit (4 op) (illi)

MAA5 Funktiot ja yhtälöt 2

MAA6+MAA9 Derivaatta ja talous (4 op)

MAA7 Integraalilaskenta

MAA8 Tilastot ja todennäköisyys

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

MAA10 3D-geometria

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

MAA13 Pitkän matematiikan kertaus

Opintojakso kokoaa ja täydentää pitkän matematiikan pakollisten opintojaksojen sisältöjä ja valmentaa ylioppilaskirjoituksiin ja jatkokoulutuspaikkojen pääsykokeisiin. Lisäksi se vahvistaa sähköisen matematiikan kokeen vaatimia taitoja.

MAA14 MAA:n huippu

Opintojaksolla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin tutustumalla aiempien vuosien matematiikan preliminääri- ja ylioppilaskoetehtäviin. Lisäksi se vahvistaa sähköisen matematiikan kokeen vaatimia taitoja.

MAA15 ja MAA16 Tietotekniikka matematiikan apuvälineenä

Opintojaksolla kerrataan ja syvennetään kahden ensimmäisen opintojakson asioita. Lisäksi tehdään luonnontieteen mittauksia ja harjoitellaan niiden raportointia sekä harjoitellaan matemaattisen tekstin tuottamista tietokoneohjelmilla, jotka ovat käytössä sähköisissä yo-kirjoituksissa (mm. TI-Nspire ja Geogebra).

LYHYT MATEMATIIKKA (MAB)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys suositeltava.

Pakollinen suoritusjärjestys: MAY1, MAB2, MAB3. Sen jälkeen suoritusjärjestys vapaa paitsi MAB4 käytävä ennen opintojaksoja MAB6, MAB7 ja MAB8 sekä MAB5 käytävä ennen opintojaksoa MAB9.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot (yht. 12 op)

MAY1 Luvut ja yhtälöt (illi)

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt (illi)

MAB3 Geometria (illi)

MAB4 Matemaattisia malleja

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

MAB6+MAB7 Talousmatematiikka

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

MAB8 Matemaattinen analyysi

MAB9 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

MAB10 Lyhyen matematiikan kertaus

Opintojaksolla kerrataan ja syvennetään lyhyen matematiikan pakollisten opintojaksojen sisältöjä. Lisäksi perehdytään aikaisempien vuosien ylioppilaskirjoitustehtäviin.

MAB11 Lisää älliä

Opintojaksolla perehdytään ja harjoitellaan ylioppilaskokeen A-osan sisältöä. Kurssilla painotetaan murtolukujen laskulakeja, polynomioppia, prosenttilaskentaa sekä erilaisten yhtälöiden ratkaisutapoja.

MAB12 Syventävä geometria

Opintojaksolla syvennetään geometrian perustaitojataitoja sekä opiskellaan uusia

ratkaisumenetelmiä. Lisäksi harjoitellaan geometrian Ylioppilastehtäviä.

MAB13 Astetta paremmaksi

Opintojaksolla kerrataan ja vahvistetaan opintojakson MAY1 sisältöä ja perehdytään opintojaksolla MAB2 tarvittaviin pohjatietoihin. Opintojaksoa suositellaan kaikille, joilla on ollut hankaluuksia matematiikan opinnoissa peruskoulussa ja lukiossa MAY1:llä. Tukea ja lisätaitoja lukion matematiikkaan.

MAB14 Tietotekniikka matemaattisen oppimisen apuna

Opintojaksolla kerrataan kahden ensimmäisen matematiikan opintojakson asioita. Lisäksi tehdään luonnontieteen mittauksia ja harjoitellaan niiden raportointia sekä harjoitellaan matemaattisen tekstin tuottamista tietokoneohjelmilla, jotka ovat käytössä sähköisissä yo-kirjoituksissa (mm. TI-Nspire ja Geogebra). Opintojakso suoritetaan ensimmäisen vuoden kolmannessa jaksossa.

Pitkän matematiikan opintojaksot vastaavat lyhyen opintojaksoja seuraavasti: **MAA2 = MAB2, MAA3 = MAB3, MAA6 = MAB8, MAA8 = MAB5, MAA9 = MAB7.**

Opiskelija voi myös halutessaan yrittää korottaa siirtyvää arvosanaa suorittamalla korotuskokeen lyhyen matematiikan vaatimusten mukaisesti seuraavassa korotuskuulustelussa. Muista pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista sekä hyväksytysti suoritetuista lukiokohtaisista valinnaisista pitkän matematiikan opintojaksoista annetaan hyväksymismerkintä lyhyen matematiikan lukiokohtaisiin valinnaisiin opintojaksoihin.

FYSIIKKA (FY)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

FY1+FY2 Fysiikka luonnontieteenä (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

FY3 Energia ja lämpö

FY4 Voima ja liike

FY5 Jaksottainen liike ja aallot

FY6 Sähkö

FY7 Sähkömagnetismi ja valo

FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

FY9 Fysiikan kertaus

Opintojakso kokoa ja täydentää fysiikan opintojaksojen sisältöjä ja valmentaa ylioppilaskirjoituksiin ja jatkokoulutuspaikkojen pääsykokeisiin. Lisäksi opintojaksolla vahvistetaan sähköisen kokeen vaatimia taitoja.

FY10 Tutkivaa fysiikkaa (2 op)

Opintojaksolla perehdytään kokeelliseen työskentelyyn, sen jäsenettyyn kuvaamiseen ja tieteellisen raportin laadintaan.

FY11 Fysiikan projekti

Opintojakson teema on vuosittain vaihtuva. Sen aikana perehdytään johonkin fysiikan alaan ja vierailaan alan yrityksissä tai tutkimuskeskuksessa. Opintojakso toteutetaan mahdollisesti yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.

FY12 Nanoselluloosaa & geopolymeerejä (STM17)

Opintojaksolla perehdytään uusiutuviin materiaaleihin ja kierrätykseen uuden teknologian tuomien mahdollisuuksien avulla. Erityisesti tutustutaan nanoselluloosan mahdollisuuksiin, uusiutuvien ja kierrätettävien materiaalien käyttöön 3D-tulostuksessa sekä geopolymeereihin kiertotaloudessa.

FY13 Liikennefysiikkaa (STM18)

Opintojaksolla syvennytään liikenteen dynamiikkaan, liikenneturvallisuuteen sekä otetaan esille liikenteen psykologisia näkökulmia.

KEMIA (KE)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys. KE8 Kemian labratyöt suoritetaan 2. ja 3. vuoden aikana.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

KE1+KE2 Kemiaa kaikkialla (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

KE3 Molekyylit ja mallit

KE4 Kemiallinen reaktio

KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous

KE6 Kemiallinen tasapaino

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

KE7 Kemian kertaus

Opintojakso kokoaa ja täydentää kemian opintojaksojen sisältöjä ja valmentaa ylioppilaskirjoituksiin ja jatkokoulutuspaikkojen pääsykokeisiin. Lisäksi opintojaksolla vahvistetaan sähköisen kokeen vaatimia taitoja.

KE8 Kemian labratyöt

Opintojaksolla tehdään valinnaisiin valtakunnallisiin ja lukiokohtaisiin opintojaksoihin liittyviä oppilastöitä, jotka suoritetaan useamman periodin aikana.

BIOLOGIA (BI)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

BI1 Elämä ja evoluutio (illi)

BI2+BI3 Ekologia ja ympäristö

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

BI4 Solu ja perinnöllisyys

BI5 Ihmisen biologia

BI6 Biotekniikka ja sen sovellukset

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

BI7 Biologian kertaus

Biologian reaalikokeeseen valmentava opintojakso. Kerrataan aikaisempien opintojaksojen keskeisiä sisältöjä.

BI8 Laboratorio- ja kenttätyöskentely

Opitaan biologisessa työskentelyssä tarvittavia perustaitoja.

MAANTIEDE (GE)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

GE1 Maailma muutoksessa (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

GE2 Sininen planeetta

GE3 Yhteinen maailma

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

GE5 Maantieteen kertaus

Maantieteen reaalikokeeseen valmentava opintojakso. Kerrataan aikaisempien opintojaksojen keskeisiä sisältöjä.

GE6 Kartat ja kartografia

Kartografian perusteet. Paikkatietojärjestelmän perusteet ja sovellutukset. Karttaesitysten tuottaminen ja analysointi.

FILOSOFIA (FI)

Suoritusjärjestys: Ykkösopintojakso suoritettava ennen muille jaksoille osallistumista. Numerojärjestys suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun (illi)

FI2 Etiikka

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

FI3 Yhteiskuntafilosofia

FI4 Totuus

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot
FI5 Filosofian kertaus
 Valmentautumista filosofian YO-kokeeseen.
FI6 Filosofian väittelykerho

Harjoitellaan argumentointia ja väittelytaitoja. Kerhomuotoinen opintojakso, joka jatkuu läpi lukuvuoden.

PSYKOLOGIA (PS)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

PS1 Toimiva ja oppiva ihminen (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

PS2 Kehittyvä ihminen

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

PS4 Tunteet ja mielenterveys

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

PS6 Psykologian kertaus

Psykologian ainereaaliiin valmistautuville abeille tarkoitettu aihekokonaisuuksia syventävä ja kokoava opintojakso, jolla täydennetään muiden opintojaksojen teemoja.

PS7 Sosiaalipsykologia

Ihmisten välinen vuorovaikutus, yksilö ja ryhmät, valta ja johtajuus, ihminen sosiaalisena olentona.

HISTORIA (HI)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa, muut opettajan ohjeiden mukaan.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

HI1 Ihminen, ympäristö ja historia (illi)

HI2 Kansainväliset suhteet

HI3 Itsenäisen Suomen historia (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

HI4 Eurooppalainen ihminen

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi

HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

HI7 Historian kertaus

Valmentautumista historian reaalikokeeseen: kysymysanalyysiä, yo-tehtäväharjoituksia, opintojaksojen 1-6 kertausta, yhteen historian erityisalaan tutustuminen.

HI8 Antiikin historia

Antiikin Kreikan ja Rooman historiaa sekä kulttuurien tuntemusta. Myyttien synnystä

Zeuksen syrjähyppyihin, Olympoksen huijulta Manalan uumeniin ja paljon muuta.

HI9 Mediahistoria

Kirjoitustaidon, kirjan ja kirjapainotaidon, sanoma- ja aikakauslehdistön, elokuvan, radion, television ja internetin historiaa.

HI10 Maailmantilanne nyt

Opintojakso on jatkoa sekä HI2- että YH3-opintojaksoille. Opintojaksolla syvennetään ajankohtaisten koti- ja ulkomailla tapahtuvien ilmiöiden taustoja ja vaikutuksia käyttäen hyväksi eri joukkoviestimien tarjoamaa aineistoa. Keskeiset teemat ja sisältöalueet liittyvät kansainvälisiin suhteisiin ja Euroopan unioniin.

HI11 Historian erikoinen

Yhteen historian osa-alueeseen tutustuminen. Aihepiiri vaihtelee vuosittain: esim.

keskiaika, arkeologia, paikallishistoria, populaarikulttuuri, jonkin maan, taiteenalan tai kulttuurikauden historia.

Opintojakso voi olla myös opintomatka: Opintojakson tavoitteena on lisätä opiskelijan kykyä toimia uudenlaisessa ympäristössä ja taitoa havainnoida opintojakson opiskeltuja asioita käytännössä.

YHTEISKUNTAOPPI (YH)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa, muut valtakunnalliset opintojaksot vapaasti. YH1 aikaisintaan 1. opiskeluvuoden keväällä.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

YH1 Suomalainen yhteiskunta (illi)

YH2 Taloustieto (illi)

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

YH4 Lakitieto

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

YH5 Yhteiskuntaopin kertaus

Opintojakso valmentaa opiskelijaa suoriutumaan menestyksellisesti yhteiskuntaopin reaalikokeesta.

YH6 Poliittikkaa, taloutta ja lakia käytännössä

Opintojaksolla perehdytään käytännönläheisesti eri kansalaisvaikuttamisen muotoihin ja tehdään opintokäyntejä.

HI12 Historian ja yhteiskuntaopin taidot

Opintojakson tavoitteena on vahvistaa historian ja yhteiskuntaopin reaalikokeissa ja erilaisissa jatko-opinnoissa tarvittavia esseenkirjoitus- ja erilaisten dokumenttimateriaalien analysointitaitoja.

YH7 Maailmantilanne nyt

Opintojakso on jatkoa sekä HI2- että YH3-opintojaksoille. Opintojaksolla syvennetään ajankohtaisten koti- ja ulkomailta tapahtuvien ilmiöiden taustoja ja vaikutuksia käyttäen hyväksi eri joukkoviestimien tarjoamaa aineistoa. Keskeiset teemat ja sisältöalueet liittyvät kansainvälisiin suhteisiin ja Euroopan unioniin.

YH8 Taloustiedon jatko

Opintojaksolla syvennetään taloustiedon pakollisen opintojaksojen oppisisältöjä. Tutustutaan tarkemmin eri talousteorioihin, talouspoliittisten ajatussuuntausten taustoihin, viime vuosikymmenten taloushistoriaan, ajankohtaisiin talouden ilmiöihin ja syvennetään talouteen liittyvien tilasto- ja graafitehtävien tulkintataitoja. Opintojakso on tarkoitettu keväällä yhteiskuntaoppia kirjoittaville abiturienteille.

USKONTO (UE)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys pakollisissa suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

UE1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (illi)

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskko

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

UE4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa

UE5 Uskonto taiteessa ja populaarikulttuurissa

UE6 Uskonto, tiede ja media

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

UE7 Uskonnon kertaus

Opintojakso syventää aikaisempien opintojaksojen sisältöjä ja teemoja. Opintojakso on tarkoitettu uskonnon ylioppilaskokeeseen tähtääville abeille.

UE8 Myytit

Tutustuminen eri kulttuurien myytteihin ja niiden vaikutuksiin nykypäivänä.

MUUT KATSOMUSAINEEET

Muiden katsomusaineiden, ortodoksisen, roomalaiskatolisen ja islamin uskonnon sekä elämänskatsomustiedon opetus järjestetään keskitetysti jossakin Turun lukiossa. Paikasta sekä opintojaksojen aikataulusta tiedotetaan myöhemmin erikseen. Kaikissa katsomusaineissa pakollisia opintojaksoja on kaksi. Opinto-ohjaajalta saat tarkemmat tiedot ja opetuksen ajat.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO (ET) (opintojaksot Puolalanmäen lukiossa)

Pakolliset opinnot

ET1 Minä ja hyvä elämä (illi)

ET2 Minä ja yhteiskunta

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

ET3 Kulttuurit

ET4 Katsomukset

ET5 Uskonnot ja uskonottomuus

ET6 Tulevaisuus

TERVEYSTIETO (TE)

Suoritusjärjestys: Numerojärjestys suositeltava.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

TE1 Terveys voimavarana (illi)

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

TE2 Terveys ja ympäristö

TE3 Terveys ja yhteiskunta

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

TE4 Terveystiedon kertaus

Opintojakso valmistaa opiskelijaa terveystiedon ainereaalikokeeseen.

TE5 Terveys ja hyvinvointi – lukiosta työelämään

Tutustutaan terveys-, turvallisuus- ja hyvinvointialojen jatkokoulutusvaihtoehtoihin.

LIIKUNTA (LI)

Pakollisia opintojaksoja (LI1 ja LI2) ei voi suorittaa saman lukuvuoden aikana.

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

LI1 Oppiva liikkuja (illi)

LI2 Aktiivinen elämä

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

LI3 Uudet mahdollisuudet

LI4 Yhdessä liikkuen

LI5 Virkistystä liikunnasta

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

LI6 Vanhojen tanssit

Opintojakson tavoitteena on kehittää sosiaalista yhteenkuuluvuutta, lisätä tanssikulttuurin tuntemusta ja lisätä opiskelijoiden liikeilmaisun taitoja tanssien.

LI7 Havaintomotoriikkaa palloillen

Tavoitteena on tutustua monipuolisesti havaintomotoriikkaa kehittäviin liikuntamuotoihin (eri palloilulajeihin) ja kehittää fyysistä kuntoa.

LI8 Tasapainoilua lumella

Opintojakso koostuu hiihdonopetuksesta ja laskettelumatkasta/-matkoista. Opiskelijat maksavat itse matkansa ja hissilip-punsa.

LI9 Kuntosalille

Opintojaksolla tutustutaan eri voimaharjoittelumuotoihin ja perehdytään kuntosalitoimintaan.

LI10 Golfaamaan

Opintojakson tavoitteena on perehtyä lajin perustaitoihin. Opintojaksolla on mahdollisuus green cardin (kansainvälinen pelilupa) suorittamiseen.

LI12 Liikunta – lukiosta työelämään

Opintojaksolla perehdytään aikuisten terveysliikunnan ja lasten liikunnan ohjaamiseen. Opintojakso sisältää teoriaa ja oppilaiden toisilleen ohjaamia liikuntatuokioita. Opintojakso on tarkoitettu ohjaamisesta, opettamisesta, ryhmän johtamisesta kiinnostuneille.

MUSIIKKI (MU)

Suoritusjärjestys: Vapaa

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

MU1 Intro – kaikki soimaan (illi)

MU2 Syke – soiva ilmaisu

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

MU3 Genre – globaali uteliaisuus

MU4 Demo – luovasti yhdessä

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

MU5 Kuule ja ymmärrä musiikkia

Opintojakson tavoitteena on oppia analysimaan kuulemaansa sekä ymmärtämään musiikin eri tyylilajien moniulotteisuutta,

MU6 Luova musiikki

Opintojakson tavoitteena on syventää musiikillista ilmaisua prosessissa, jossa opiskelija soveltaa ja kehittää ilmaisullista

osaamistaan omista lähtökohdistaan käsin ja löytää omat vahvuutensa. Keskeistä on opiskelijan oma oppimisprosessi, muiden huomioon ottaminen ja rohkeus toimia ryhmässä. Ennen opintojaksoa on suositeltavaa olla ainakin MU1 ja MU2 suoritettuina.

MU7-9 Kuoro ja yhteismusisointi

Opintojaksolla kehitetään monipuolisesti omaa äänenkäyttöä osana ryhmää. Opintojakson tavoitteena on tuoda ohjelmaa koulun tapahtumiin ja kehittää opiskelijaa esiintyjänä. (opintojaksokoodi vaihtuu vuosittain)

MU10-12 Bändi

Opintojaksolla syvennetään omia soittotaitoja ja opetellaan toimimaan osana bändiä. Opintojakson tavoitteena on tuoda oh-

jelmaa koulun tapahtumiin ja kehittää opiskelijaa esiintyjänä. (opintojaksokoodi vaihtuu vuosittain)

KUVATAIDE (KU)

Suoritusjärjestys: Vapaa

Arviointi: Pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa numeroarviointi, muissa suoritusmerkintä.

Pakolliset opinnot

KU1 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (illi)

KU2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa

KU4 Taiteen monet maailmat

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

KU5 Nykyaiteen työpaja

Tutustutaan kuvataiteen ajankohtaisiin ilmiöihin ja tekniikoihin.

KU6 PiMa – työpaja

Oman taiteellisen ajattelun ja tekemisen syventäminen. Piirustus- ja maalaustekniikoita.

KU7 Mun taide

Oman taidenäyttelyn suunnittelu, tuottaminen ja toteuttaminen.

OPINTO-OHJAUS (OP)

Pakolliset opinnot

OP1 Minä opiskelijana (illi)

OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (illi)

Lukiokohtaiset valinnaiset opinnot

OP3 Tutortoiminta

Osallistujat koulutetaan vertaistukihenkilöiksi uusille lukion opiskelijoille.

OP4 Työelämäopinnot

Opintojakso toteutetaan vapaa-ajalla esim. kesällä jossain työpaikassa. Työpaikasta ja työkokemuksista laaditaan raportti.

OP5 Tutortoiminnan jatkokurssi (2 op)

Koulutus järjestetään usein viikonloppuna ja sen jälkeen toteutetaan omassa lukiossa jokin teemaan sopiva tapahtuma tai tempaus.

LUKIODIPLOMIT

Eri aineissa ja aineryhmissä suoritettavat lukiodiplomit. Lukiodiplomien tehtävänä on antaa opiskelijalle mahdollisuus osoittaa erityistä osaamistaan ja harrastuneisuuttaan pitkäkestoisien näytön avulla. Lukiodiplomi kuvaa monipuolisesti opiskelijan tavoitteellista työskentelyä, kehittyneitä taitoja ja syvällistä osaamista. Lukiodiplomit liikunnan lukiodiplomia lukuun ottamatta voidaan lukea ilmaisun suorituksiksi.

Valinnaiset valtakunnalliset opintojaksot

KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi

Kuvataiteessa lukiodiplomi on portfolio-muotoinen itsenäinen näyttö, joka toteutetaan yhden opintojakson aikana. Ennen diplomien aloitusta suoritettuja kuvataiteen

opintojaksoja pitää olla neljä. Lukiodiplomiaiheet jaetaan keväällä ja suoritus tapahtuu seuraavana syksynä.

http://www.edu.fi/lukiodiplomit/kuvataiteen_lukiodiplomi

LILD4 Liikunnan lukiodiplomi

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan liikunnassa. http://www.edu.fi/lukiodiplomit/liikunnan_lukiodiplomi

MELD5 Median lukiodiplomi

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta mediaosaamisestaan ja harrastuneisuudestaan.

MULD6 Musiikin lukiodiplomi

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa.

TALD7 Tanssin lukiodiplomi

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan tanssissa.

TELD8 Teatterin lukiodiplomi

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa.

KILD9 Kirjallisuuden lukiodiplomi

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kirjallisuudessa.

MUUT LUKIOKOHTAISET OPINTOJAKSOT

HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

HO1 Aktiivinen lukiolainen

Aktiivisuutta ja vastuunkantoa oman lukioyhteisön kehittämisessä voi osoittaa esim. osallistumalla ja vaikuttamalla aktiivisesti opiskelijakunnan toimintaan. Suoritusmerkintä.

HO2 Aktiivinen kansalainen 1

Yhteiskunnallista käytännön aktiivisuutta voi osoittaa osallistumalla ja vaikuttamalla esim. erilaisten järjestöjen toimintaan. Suoritusmerkintä.

HO4 Vapaaksi jännittämisestä (1 op)

Tutustutaan erilaisiin stressinhallintakeinoihin opiskelijoiden oman kiinnostuksen mukaan. Tarkoitettu abeille.

HO5 Stressinhallinta ja mielialataidot

Turun lukioiden yhteinen kurssi, jolla harjoitellaan erilaisia stressinhallintakeinoja sekä taitoja, joiden avulla voidaan edistää omaa hyvinvointia ja opiskelukykyä. Työmuotoihin kuuluvat käytännön harjoitukset,

tehtävät, pienryhmäkeskustelut ja lyhyet teoriaosuudet. Ryhmän ohjaajina toimivat lukioiden opintopsykologit ja kuraattorit. Kurssin aikataulusta ja ilmoittautumisesta tiedotetaan erikseen. Suoritusmerkintä. Ei itsenäistä suoritusta.

HO6 Taitava oppija

Opintojaksolla annetaan tietoa LUKI- ja muusta oppimisen vaikeudesta, opitaan itsetuntemusta erilaisten analyysien tekemisen kautta mm. oman oppimistyylin ja vahvuuksien löytämisessä ja hyödyntämään itselle tehokkaampia oppimisstrategioita. Oppitunneilla käsitellään erilaisia lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyviä tekniikoita sekä opitaan tehokkaampaa ajanhallintaa ja suunnitelmallisuutta. Lisäksi opiskelijat saavat vinkkejä motivaation parantamiseen ja stressinhallintaan. Erilaisen oppimisstrategioiden lisäksi opiskelijat oppivat opiskeluvinkkejä eri oppiaineisiin

sekä muistitekniikoita myös toinen toisiltaan.

HO7 Liikettä ajatuksella - Keho, mieli ja liike

Tämä opintojakso ei ole ihan tavallista liikuntaa. Opintojaksolla kokeillaan sinulle sopivaan tahtiin erilaisia liikuntamuotoja taukoliikunnasta kamppailulajeihin. Joka oppitunnilla on varattu aikaa keskustelulle, kokemusten ja mielipiteiden jakamiselle. Liikettä ajatuksella!

HO9 RennoX

Vähentää stressiä, lievittää jännitystä ja lisää itsetuntemusta erilaisten harjoitusten, keskustelujen ja seikkailutoiminnan avulla. Ryhmää ohjaavat Vamos ja Linkki ry.

HO10 Mielenterveyden ensiapu MTEA1

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää mielenterveyden merkityksen osana ihmisen kokonaisterveyttä, oppii mielenterveystaitoja, perehtyy mielenterveyden suoja- ja riskitekijöihin, tunnetaitoihin, kriiseihin, elämänhallintaan sekä ihmissuhteiden merkitykseen mielenterveyden kannalta.

HO11 Mielenterveyden ensiapu MTEA2

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää käsitystään mielenterveydestä, mielenterveyshäiriöistä ja mielenterveyden ensiavusta, perehtyy mielenterveyden ongelmiin: masennukseen, ahdistukseen, psykoosiin ja päihteiden väärinkäyttöön sekä niiden ensiapuun, oppii mielenterveystietoja ja -taitoja sekä osaa toimia mielekkäästi mielenterveyden kriisitilanteissa.

HO13 Tapahtumatuotanto

Kauhugalleria on jo perinteeksi muodostunut Halloween-tapahtuma lukiossamme. Opintojaksolla suunnitellaan, markkinoidaan ja toteutetaan elävä kummituskierros lukiomme kellarikerroksessa. Opintojakso antaa valmiuksia ideoida ja toteuttaa lapsille ja nuorille suunnattu iloinen tapahtuma, jonka tuotto lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen (Nenäpäivä-keräys). Tavoitteena on luoda ainutkertainen elämys, jonka toteutus vaatii kädentaitoja, näyttelijän kykyjä sekä uskallusta heittäytyä esitykseen. Jokainen halukas saa osallistua omien taitojensa mukaan.

HO15, HO16 Kansainvälisyys 1 & 2

Opintojakson kansainvälisyydestä voi suorittaa osallistumalla johonkin lukion kansainväliseen projektiin, leirikouluun tms. Vaihto-oppilaana ollut opiskelija voi saada suoritusmerkinnän kerrottuaan kokemuksistaan muille opiskelijoille tai esim. kirjoitettuaan kokemuksistaan lukion kotisivuille.

HO17 Aktiivinen lukiolainen 2 (1 op)

Kuten HO1, mutta yhden opintopisteen laajuisena

HO18 Aktiivinen kansalainen 2 (1 op)

Kuten HO2, mutta yhden opintopisteen laajuisena

HO19 Liikennekasvatus, 1 op

Suoritettuaan autokoulun liikennepsykologian opintojakson, opiskelija saa siitä suoritusmerkinnän.

HO20 Startti, 1 op

Startissa käydään läpi lukio-opintojen vaatimat sähköiset opiskelu- ja koeympäristöt.

ILMAISULINJAN OPINTOJAKSOJEN SISÄLLÖT

TEATTERI

TI1 Startti ilmaisuun

Tutkitaan kontaktia itseen ja muihin ryhmäläisiin. Tutustutaan liike- ja ääni-ilmaisun perusteisiin sekä tehdään aisti-, keskittymis- ja rentoutusharjoituksia.

TI2 Näyttelijäntyö 1

Tutustutaan draamatekstin näyttelemiseen ja näyttelijäntyön teoriaan. Mitä näyttelijä tekee? Miten roolityö rakennetaan – mitä roolihahmo ajattelee, tuntee, tekee? Pakollinen edeltävä opintojakso: Startti ilmaisuun.

TI3 Näyttelijäntyö 2

Jatketaan toisella opintojaksolla alkanutta draamatekstin (dialogi, monologi) tutkimista sekä tutkitaan näyttelijän fyysisistä ilmaisua.

Pakolliset edeltävät opintojaksot: Startti ilmaisuun, Näyttelijäntyö 1.

TI4 Näyttelijäntyö 3, monologi

Opintojakson aikana opiskelija valmistaa oman monologiesityksensä opettajan johdolla tutustuen samalla itsenäiseen näyttelijäntyöhön, esityksen valmistamisen prosessiin ja roolin rakentamiseen.

Pakolliset edeltävät opintojaksot: Startti ilmaisuun, Näyttelijäntyö 1-2.

TI5 Broadway

Opiskelija valmistaa opintojaksolla yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa kohtauksen/ kohtauksia valitusta aiheesta tai musikaalista. Työryhmiä muodostetaan musiikista, näyttelemisestä ja tanssimisestä kiinnostuneista opiskelijoista.

TI6 Improvisaatio 1

Improvisaation peruseriaatteiden ja -tekniikoiden opettelu avainsanoina vuorovaikutus, kontakti, leikki, läsnäolo ja spontaanisuus. Opetellaan iloista mokaamista, tarjousten tunnistamista ja hyväksymistä, tyhjän päällä olemista, tarinan kerronnan perusteita ja statusilmaisua.

TI07 Improvisaatio 2

Opintojakso alkaa improvisaation peruseriaatteiden kertaamisella. Sen jälkeen opintojaksolla syvennyttään tarinankerrontaan, kohtauksen rakenteeseen sekä statusilmaisuuun. Lisäksi kokeillaan yleisön edessä improamista.

Pakollinen edeltävä opintojakso: Improvisaatio 1.

TI08 Improvisaatio 3

Opintojaksolla harjoitellaan pitkää improa. Aluksi kerrataan aiempien opintojaksojen sisältöjä

Pakolliset edeltävät opintojaksot: Improvisaatio 1-2.

TI09 Havainto ja liike

Tutustutaan oman kehon kuuntelemiseen ja kuulemiseen sekä opetellaan läsnäoloa. Tutkitaan ja opetellaan hetkeen tarttumista ja tilanteeseen heittäytymistä.

TI10 Rituaaleista guruihin

Tutustutaan eurooppalaisen teatterin pääkehitysvaiheisiin sen juurista 1900-luvun alkupuolelle saakka. Tehdään käytännön harjoitteita mielen virkistykseksi ja linkitettyinä tunnin aiheeseen.

TI11 Suuret teatterigurut

Tämä opintojakso järjestyttää teatterikäsitystäsi. Koe 1900-luvun suuret teatteriajattelijat teoriassa ja käytännössä. Kirjoita oma teatterimanifestisi! Luvassa hikeä ja ihmettelyä!

Suosittelava edeltävä opintojakso: Rituaaleista guruihin.

TI12 Teatterin tyyllilajit

Opintojaksolla käydään läpi länsimaisen teatterihistorian tyyllilajeja opettajan johdolla. Tyyllilajeihin syvennyttään lukemalla teoriaa sekä tekemällä fyysisiä harjoitteita. Suositeltava edeltävä opintojakso: Rituaaleista guruihin.

TI13 Nykysteatteri

Tutkitaan ja kokeillaan teatterin ajankoh-
taisia muotoja. Painopiste vaihtelee vuo-
sittain: tehdään esim. devising-, yhteisö-
tai dokumenttiteatteria ja tutustutaan per-
formanssiin ja happeningiin.

Suosittelavat edeltävät opintojaksot: Teat-
terihistoria ja Suuret teatterigurut.

TI14 Tutkiva teatteri

Ryhmästä nousevien aiheiden/ilmiöiden
tutkimista teatterin keinoin. Pienryhmä-
työskentelyä. Opintojakson aikana valmis-
tetaan demot tutkittavasta aiheesta.

TI15 Nopean toiminnan teatteri

Opintojaksolla tehdään nopeassa tahdissa
esityksiä ajankohtaisista aiheista. Tutustu-
taan aktivistiperformanssiin ja dokumentti-
teatteriin sekä tutkitaan erilaisia esitys-
muotoja. Tehdään esityksiä julkisiin tiloi-
hin.

Suosittelavat edeltävät opintojaksot: Ritu-
aaleista guruihin, Suuret teatterigurut, Ny-
kyteatteri.

TI16 Performanssi

Tutustutaan performanssitaiteeseen, sen
historiaan ja erityisesti nykykäytäntöihin.

TI17 Näytelmäanalyysi

Luetaan ja analysoidaan näytelmiä eri ai-
kakausilta. Tutustutaan mm. näytelmien
laji- ja rakennetyyppeihin, hahmotellaan
teemoja ja sanomaa sekä nostetaan esille
keskeisiä henkilöitä.

TI18 Dramaturgia 1

Tutustutaan aristotelisen dramaturgian pe-
riaatteisiin ja kirjoitetaan oma pienoisenäy-
telmä tai lyhytelokuva.

TI19 Dramaturgia 2

Kerrataan aristotelisen dramaturgian peri-
aatteita, syvennetään dramaturgian osaa-
mista ja tutustutaan ns. uuteen dramatur-
giaan. Tutustutaan yhteisölliseen käsikir-
joittamiseen.

Pakollinen edeltävä opintojakso: Drama-
turgia 1.

TI20 Ohjaajantyö 1

Tutustutaan tekstilähtöiseen ohjaajantyö-
hön ja ohjaajan ennakkotyöskentelyyn

sekä kokeillaan ohjaamista harjoitusten
avulla.

Suosittelava edeltävä opintojakso: Drama-
turgia 1.

TI21 Ohjaajantyö 2

Ohjaa oma kohtaus! Opintojaksolla syven-
netään ohjaajantyön osaamista ja työs-
kennellään pienryhmissä oman ohjauksen
parissa. Esitykset esitetään yleisölle.

Pakollinen edeltävä opintojakso: Ohjaa-
jantyö 1.

TI22 Lavastus

Opiskelija tekee lavastussuunnitelman
opettajan valitseman näytelmätekstin poh-
jalta. Lavastussuunnitelma tehdään myös
3D-mallinnukseksi.

TI23 Ääni ja valo

Tutustutaan valon ja äänen ilmaisukeinoi-
hin ja harjoitellaan valo- ja ääni-ilmaisun
luovaa käyttöä esityksessä.

TI24 Etydi

Opintojaksolla hahmotellaan ja harjoitel-
laan pienryhmissä lyhyitä, alle 10 min. esi-
tyksiä ennakolta ja/tai yhdessä sovittun ai-
hepiirin pohjalta. Esitys voi olla esim. mo-
nologi tai dialogi, joka voi saada alku-
sysäyksen vaikkapa tekstistä, kuvasta,
musiikista tai osallistujien heittämistä aja-
tuksista.

TI25 Teatteriproduktio

Opintojakso on matka kohti koko ryhmän
yhteistä esitystä. Ideoinnista edetään har-
joittelun kautta kohti julkisia esityksiä ja
prosessin purkua.

Suosittelava edeltävä opintojakso: Näytte-
lijäntyö 1

TI26 Taidepassi

Kerää lukio-opiskelun aikana 15 tapahtu-
maleimaa, kirjoita tapahtumista lyhyt, oh-
jeiden mukainen selvitys.

TI31 Teemakurssi 1: Nukketeatteri

Opintojaksolla perehdytään nukketeatterin
alkeisiin siten, että opiskelija oppii hahmot-
tamaan nukketeatteria taiteenlajina sekä
osaa nukkenkäsittelyn peruselementit.

TI32 Teemakurssi 2: Maskeeraus

Tutustutaan teatterimaskeerauksen maailmaan. Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle perustietoa ja osaamista maskeerauksen osa-alueelta.

TI33 Projekt ja työelämä

Itsenäinen suoritus (väh. 38 tuntia) koulun ulkopuolella, joka on ennen projektin alkua sovittava ilmaisulinjan johtajan kanssa. Tutustumista ja työskentelyä itse järjestetyssä työpaikassa (teatteri tms.). Vain yksi opintojakso (2 op) /opiskelija.

TANSSI

TI27 Tanssi 1: Perusteet

Opintojaksolla tutkitaan tanssijan instrumenttia eli omaa liikkuvaa kehoa sekä sen mahdollisuuksia. Opintojaksolla tutustutaan tanssin peruselementteihin (tila, aika, muoto, energia ja dynamiikka) sekä opitaan ymmärtämään liikkeen monipuoliset variointitavat.

TI28 Tanssi 2: Jatko

Opintojaksolla syvennyttään nykytanssiin sen kaikessa monipuolisuudessaan niin tanssiteknisten kuin ilmaisullisten harjoitteiden avulla. Tanssin peruselementteihin lisätään ulottuvuuksia, liikelaatuihin kiinnitetään erityistä huomiota ja opiskelijan kehoa haastetaan sisäistetympään ja persoonallisempaan ilmaisuun.

Pakollinen edeltävä opintojakso: Tanssi 1.

TI29 Tanssi 3: Koreografia

Opiskelija tutustuu opettajan johdolla taiteellisen prosessin eri vaiheisiin. Kattava

MEDIA

MI1 Mediakritiikki

Opintojaksolla opetellaan medialukutaitoa. Tutustutaan eri viestimien vaikuttamisen keinoihin sekä tulkitaan medioita kriittisesti.

TELD8 Teatterin lukiodiplomi

http://www.edu.fi/lukiodiplomit/teatterin_lukiodiplomi.

Itsenäinen opintojakso, jonka tavoitteena on taiteellisen prosessin vahvistaminen. Pohjavaatimus: Vähintään kolme (valtakunnallinen vaatimus), mielellään viisi (lukiokohtainen suositus) teatterin opintojakso suoritettuna ennen diplomien aloittamista.

"koreografian työkalupakki" käydään yhdessä läpi sekä teoreettisella tasolla että myös käytännön harjoittein.

Pakolliset edeltävät opintojaksot: Tanssi 1 ja Tanssi 2.

TI30 Tanssi-impro

Tanssi-improvisaatio on kehollista läsnäoloa ja tarttumista hetkeen. Opintojaksolla on mahdollisuus etsiä ja löytää omaa liikkettä sekä oppia päästämään irti tavanomaisista kaavoista.

TI34 Tanssiproduktio

Opiskelija tutustuu opettajan johdolla viimeistellyn tanssiteoksen valmistamiseen. Tanssiproduktion eri vaiheet tulevat tuuksi: alkuideasta päädytään keskittyneen harjoittelun kautta valmiin tuotoksen esittämiseen.

Suosittelut pohjakurssit: Tanssi 1–2

TALD7 Tanssin lukiodiplomi

http://www.edu.fi/lukiodiplomit/tanssin_lukiodiplomi.

MI2 Mainoskampanja

Opintojaksolla tutustutaan mainonnan eri vaikuttamisen keinoihin. Opetellaan eri mainostyypit sekä mietitään kohderyhmiä.

Keskitytään erityisesti mainoskampanjan suunnitteluun.

MI3 Valokuvaus 1

Tutustutaan kameran perustekniikkaan ja sen käyttöön: valotusaika, himmenninlaukko, syväterävyys. Opetellaan löytämään kuvaan tasapainoinen sommittelu sommittelun tekniikoita käyttäen.

MI4 Valokuvaus 2

Opetellaan lukemaan valokuvaa syventävästi, etsitään kuvasta merkityksiä, symboliikkaa. Tutustutaan valokuvauksen tunnettuihin kuvaajiin ja heidän tyyleihinsä. Tutustutaan sekä taidevalokuvaan, että journalistiseen kuvaan.

Pakollinen pohjakurssi: Valokuvaus 1.

MI5 Valokuvaus 3 – Näyttely-/kuvausprojekti

Kuvausprojektin tai näyttelyn itsenäinen suunnittelu ja toteutus vapaavalintaisella, viimeistellyllä tyyllillä.

Pakolliset pohjakurssit: Valokuvaus 1 ja 2.

MI6 Mediataide 1 – Näyttely-/taideprojekti

Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti tehden taidekokonaisuuden median eri välineitä käyttäen. Opiskelija tutustuu erilaisiin taidemaailman ilmaisuvälineisiin ja käyttötapoihin. Opiskelija osaa käsitellä valitsemaansa aihetta monipuolisesti ja kiinnostavasti.

MI7 Lyhytelokuva 1

Tavoite on, että opiskelija omaksuu perustiedot ja -taidot elokuvasta ja osaa tehdä elokuvan. Opiskelija oppii elokuvakäsikirjoittamisen, elokuvanäyttelemisen, video kuvaamisen ja editoimisen perusteet sekä tuntee elokuvan tuotantoprosessin.

MI8 Lyhytelokuva 2

Elokuvien tyylilajeihin tutustuminen. Ilmaisullisiin ja teknisiin keinoihin perehtyminen ja niiden luovan käytön harjoittelu. Tehdään ryhmän sisällä lyhytelokuva käsikirjoituksesta lopputulokseen saakka.

Pakollinen pohjakurssi: Lyhytelokuva 1.

MI9 Animaatio

Opintojaksolla tehdään ryhmässä kolme erilaista animaatiota: valkotaulu-, stop motion- ja tietokoneanimaatio. Kurssin lopulla opiskelija tekee lopputyöanimaation.

MI10 Uusmedia

Opintojaksolla tutustutaan tietotekniikan uusimpiin tekniikoihin. Opiskelija saa tietää uusimmista tietotekniikan käsitteistä. Opintojaksolla tehdään myös videoCV, blogi ja vlogi.

MI11 Podcast

Opintojaksolla tutustutaan, miten podcast tehdään ja mihin kannattaa kiinnittää huomiota. Opiskelija osaa opintojakson jälkeän suunnitella, tehdä, editoida ja julkaista oman podcastinsa.

MI12 Journalistiikka

Opintojaksolla käydään läpi eri juttutyypit. Opettelemme tarkemmin uutisen, haastattelun, katugallupin ja mielipidekirjoituksen. Mietimme juttua kirjoittaessa kohderyhmän. Opintojakson loppuksi tehdään sanomalehtijuttu haluamallaan juttutyypillä.

MI13 Luova kirjoittaminen 1

Tutustutaan erilaisiin, luoviin tapoihin tuottaa tekstiä. Kokeillaan mm. paikan, kuvan, ryhmän tms. sekä tekstilajin vaikutusta kirjoitusten laatuun ja niiden syntyprosessiin.

MI14 Luova kirjoittaminen 2

Tehdään havaintoja todellisuudesta, joiden pohjalta kirjoitetaan proosaa ja lyriikkaa. Luetaan ja annetaan palautetta toisten teksteistä.

MI15 Projektin ja työelämä

Itsenäinen suoritus (väh. 38 tuntia) koulun ulkopuolella, joka on ennen projektin alkua sovittava ilmaisulinjan johtajan kanssa. Tutustumista ja työskentelyä itse järjestetyssä työpaikassa. Vain yksi kurssi/opiskelija.

MI16 Musavideo

Opintojaksolla katsotaan ja analysoidaan musiikkivideoita. Opiskelija osaa opintojakson loputtua kuvata, editoida ja rytmittää videon musiikin tahtiin.

MI17 Ääninäytteleminen

Opintojaksolla opetellaan kuinka pelkäs-
tään äänellä ja äänitehostein voi tehdä
näytelmän. Opintojaksolla harjoitellaan
myös dubbausta. Ääninäytelmä eli kuun-
nelma äänitetään ja editoidaan ryhmässä.

Opintojaksolla opetellaan äänieditointioh-
jelman käyttö.

MELD5 Median lukiodiplomi

[http://www.edu.fi/lukiodiplomit/median_lu-
kiodiplomi](http://www.edu.fi/lukiodiplomit/median_lu-
kiodiplomi).

Lisäksi ilmaisulinjan opiskelijat voivat lukea ilmaisun suorituksiksi teatterin, tanssin, median,
kuvataiteen, musiikin ja kirjallisuuden lukiodiplomit sekä seuraavat valinnaiset lukiokohtaiset
opintojaksot:

HI9 Mediahistoria

Kirjoitustaidon, kirjan ja kirjapainotaidon,
sanoma- ja aikakauslehdistön, elokuvan,
radion, television ja internetin historiaa.

KU5 Nykyaikaisen taiteen työpaja

Tutustutaan kuvataiteen ajankohtaisiin il-
miöihin ja tekniikoihin.

KU6 PiMa – kurssi

Oman taiteellisen ajattelun ja tekemisen
syventäminen. Piirustus- ja maalaustekni-
koita.

KU7 Mun taide

Oman taidenäyttelyn suunnittelu, tuottami-
nen ja toteuttaminen.

MU7-9 Kuoro ja yhteismuusisointi

Opintojaksolla kehitetään monipuolisesti
omaa äänenkäyttöä osana ryhmää. Opin-
tojakson tavoitteena on tuoda ohjelmaa
koulun tapahtumiin ja kehittää opiskelijaa
esiintyjänä. (opintojaksokoodi vaihtuu vuosittain)

MU10-12 Bändi

Opintojaksolla syvennetään omia soittotai-
toja ja opetellaan toimimaan osana bän-
diä. Opintojakson tavoitteena on tuoda oh-
jelmaa koulun tapahtumiin ja kehittää opis-
kelijaa esiintyjänä. (opintojaksokoodi vaihtuu
vuosittain)

Turun klassillinen lukio

Eskelinkatu 4

20100 Turku

<http://www.turunklassillinenlukio.fi>

